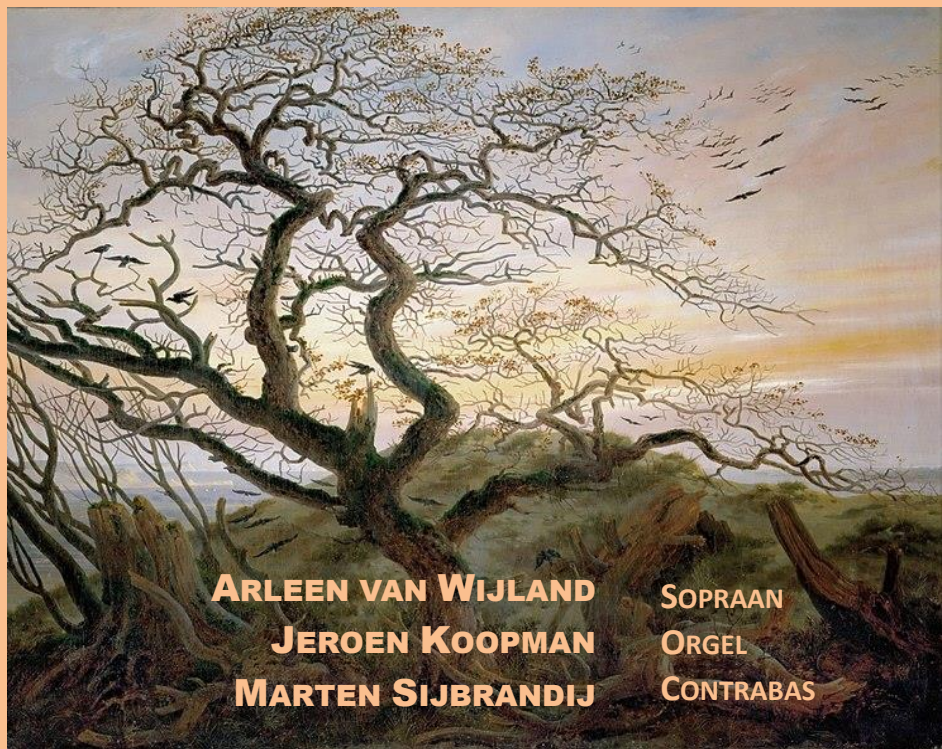

PROGRAMMA

ZONDAG 29 MEI 2022

ARLEEN VAN WIJLAND
JEROEN KOOPMAN
MARTEN SIJBRANDIJ

SOPRAAN
ORGEL
CONTRABAS

VOORSCHOTENS KAMERKOOR

o.l.v. NICO PHILIPP HOVIUS

Voorwoord

Felix Mendelssohn Bartholdy staat centraal in ons concert van vanmiddag. De drie blokken worden afgewisseld met composities van Max Reger (1873-1916) en Anton Bruckner (1824-1896).

Mendelssohn werd geboren in 1809 in Hambrug en kwam uit een vooraanstaande Joodse familie. Hij werd niet religieus opgevoed. Op zijn zevende jaar bekeerde het gezin zich tot het Lutherse geloof en werd hij gedoopt.

Hoewel zij Luthers waren, was het gezin regelmatig doelwit van antisemitische uitingen. Om deze tegen te gaan heeft zijn vader de familienaam uitgebreid met de niet-Joodse toevoeging Bartholdy.

Aangezien zijn vader zeer vermogend was kregen Felix en zijn zuster Fanny muziekonderricht aan huis. Beiden bleken een groot talent voor de muziek te hebben. Van zijn vader kreeg hij een eigen kamerorkest tot zijn beschikking zodat hij direct zijn eigen composities kon uitvoeren.

Geïnspireerd door de toneelstukken van Shakespeare schreef hij op zeventienjarige leeftijd muziek bij *A Midsummer Night's Dream*.

Mendelssohn genoot al zeer snel grote bekendheid in Europa en werd benoemd tot directeur van de kunstacademie van Berlijn.

Hij had grote interesse in de werken van Bach. Op zijn twintigste (1829) dirigeerde hij in Berlijn als eerste na het overlijden van Bach in 1750 weer een uitvoering van de Matthäus Passion.

In 1847 overleed Mendelssohn aan een hersenbloeding.

Vanmiddag staan twee grotere koorwerken centraal:

Psalm 42 “Wie der Hirsch Schreit” beschouwde Mendelssohn als zijn beste religieuze compositie. Hij componeerde het werk in 1837 tijdens zijn huwelijksreis en het werd door hem op 1 januari 1838 in Leipzig uitgevoerd.

“Hör mein Bitten” is gecomponeerd in 1844 en de tekst is ontleend aan psalm 55. De eerste uitvoering was op 8 januari 1845 in Londen. Het stuk is oorspronkelijk in het Duits gecomponeerd maar voor de eerste uitvoering in Engeland is de tekst vertaald in het Engels. Het stuk is daarom ook bekend onder de Engelse titel “Hear my Prayer”.

In beide stukken heeft Mendelssohn een belangrijke rol weggelegd voor een sopraansolist. Met deze prachtige muziek en een hoofdrol voor sopraan *Arleen van Wijland* met *Jeroen Koopman* aan het orgel en *Marten Sijbrandij* op de contrabas belooft het een mooie middag te worden.

Nico Philipp Hovius

Dirigent: Nico Philipp Hovius

Nico Philipp Hovius (1964) dirigeert het Voorschotens Kamerkoor sinds 1990.

Hij studeerde schoolmuziek, koor- en orkestdirectie aan het Sweelinck Conservatorium te Amsterdam. Verder studeerde hij compositie bij Niek Verkruijsen.

Orkestdirectie volgde hij bij Joop van Zon en voor koordirectie had hij o.a. les van specialisten als Paul van Nevel (oude muziek), Jos van Veldhoven (barok) en Huub Kerstens (moderne muziek).

Naast het Voorschotens Kamerkoor dirigeert hij ook het Polluxensemble, het Toonkunstkoor Hilversum en Alegria Amstelveen.

Ook wordt hij regelmatig gevraagd als gastdirigent voor koorreizen. Hij dirigeerde in vele Europese steden zoals Berlijn, Riga en Praag. In 2019 voerde hij *The Armed Man* van Karl Jenkins uit in St. Petersburg.

Voor het Voorschotens Kamerkoor componeerde hij *Song of Solomon* (1999) en -ter gelegenheid van zijn 25-jarig dirigentschap- de *Cantate Faust* van Waardenburg (2015). Daarnaast heeft hij vele koorwerken geschreven in samenwerking met zijn vaste tekstschrijver Gert Jan Slump, waaronder een aantal buurtcantates voor de Staatsliedenbuurt in Amsterdam.

Sopraan: Arleen van Wijland

Sopraan Arleen van Wijland behaalde in 2001 haar diploma klassieke solozang aan het Koninklijk Conservatorium te Den Haag waar zij werd gecoacht door Maria Acda. Ze volgde lessen en masterclasses bij o.a. Diane Forlano, Barbara Pearson, Lucienne Bouwman en Meinard Kraak.

Na haar opleiding heeft Arleen veel in professionele koren en ensembles gezongen. Ze maakt deel uit van het Bachkoor Holland en het koor van de

Nationale Reisopera en werkt met dirigenten als Roy Goodman, Jan Willem de Vriend en Gijs Leenaars.

Van daaruit heeft ze zich verder ontwikkeld als solist en wordt ze regelmatig gevraagd voor het oratoriumvak bij verschillende koren en orkesten. Zo trad ze meerdere keren op als solist met het Concertgebouw Kamerorkest en het Holland Symfonie Orkest.

Ze soleerde o.a. met The Bach Choir of the Netherlands in de *Matthäus Passion* van Bach en het *Requiem* van Mozart. Met het Toonkunstkoor Hilversum zong ze o.a. *The Armed Man (a mass for peace)* van Jenkins en de *Messiah* van Händel en met het Nieuwegeins Kamerkoor het *Magnificat* van Rutter.

Ook in de meer intieme setting van de kamermuziek is Arleen actief. Ze verzorgt liedrecitals samen met pianist Charlie Bo Meijering en ze maakt deel uit van het Bernini ensemble (sopraan, mezzosopraan, (kist-)orgel en cello). Het Bernini ensemble focust zich op prachtige Italiaanse Barok muziek en geeft kamermuziekconcerten door heel Nederland.

Orgel: Jeroen Koopman

Jeroen Koopman (Amsterdam, 1991) begon op zevenjarige leeftijd met pianoles bij zijn vader, Arthur Koopman. Van hem kreeg hij ook zijn eerste orgellessen. Jeroen vervolgde zijn lessen bij Jos van der Kooy aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag en daarna bij Pieter van Dijk aan het Conservatorium van Amsterdam, waar hij afstudeerde voor zijn Bachelor- en Master of Music diploma.

Als concertorganist speelde Jeroen op verschillende belangrijke podia, waaronder het Koninklijk Concertgebouw Amsterdam, de St.-Bavokerk te Haarlem en soloconcerten in Duitsland en het Internationaal Orgelfestival van Treviso in Italië .

Sinds zijn veertiende is Jeroen ook actief als kerkorganist en vanaf maart 2020 is hij de hoofdorganist van de Singelkerk in Amsterdam.

Daarnaast is hij betrokken bij concerten als basso continuo speler en is hij de vaste repetitor van verschillende koren. Hij trad op met o.a. The Gents, het Groot Omroepkoor, het Nationaal Jeudgkoor en het Radio Filharmonisch Orkest.

In 2015 heeft Jeroen zijn eerste cd opgenomen, samen met zijn vader Arthur Koopman, op het orgel van de Noorderkerk te Amsterdam. Ook heeft hij een youtube-kanaal waar hij zijn eigen video's publiceert.

Contrabas: Marten Sijbrandij

Marten Sijbrandij (1956) was al op jonge leeftijd actief als organist en later als dirigent-organist in diverse kerken in de omgeving van en in Den Haag.

Hij kreeg zijn opleiding uitvoerend musicus contrabas aan het Rotterdams Conservatorium en volgde daarnaast lessen koor- en orkestdirectie.

Ten gevolge van de toenmalige bezuinigingen belandde hij alsnog in het gewone bedrijfsleven maar bleef daarnaast actief in de muziek.

Hij speelde vanaf de oprichting in 1974 als bassist bij het Tollens Ensemble in Rijswijk, waarvan hij sinds 2017 vaste dirigent is.

Daarnaast was hij van 1996 tot de opheffing in 2015 dirigent van het Telemann Ensemble in Maassluis.

Verder is hij dirigent van het blazers ensemble Musica Senza Corde en werkt hij mee als bassist en repetitor bij diverse koor- en orkestprojecten

PROGRAMMA

Mendelssohn

Psalm 42

Reger

Tantum Ergo

Abschiedslied

Mendelssohn

Trauergesang

Defend me Lord

Lord Hear the Voice

Verleih uns Frieden

Zum Abendsegen

How lovely are the messengers

Bruckner

Virga Jesse

Christus Factus

Vexilla Regis

Locus Iste

Mendelssohn

Hör mein Bitten

MEDELSSOHN Wie der Hirsch schreit (Ps. 42)

Chor

Wie der Hirsch schreit nach frischem Wasser,
so schreit meine Seele, Gott, zu Dir!

Zoals een hert schreeuwt naar helder water,
zo schreeuwt mijn ziel tot U, o God!

Aria

Meine Seele dürstet nach Gott,
nach dem lebendigen Gotte!
Wann werde ich dahin kommen
dass ich Gottes Angesicht schaue?

Mijn ziel dorst naar God,
naar de levende God!
Wanneer zal ik binnengaan
om voor Gods aangezicht te verschijnen?

Recitativ und chor

Meine Tränen sind meine Speise Tag und Nacht,
weil man täglich zu mir sagt: Wo ist nun dein Gott?
Wenn ich dess' inne werde,
so schütte ich mein Herz aus bei mir selbst:
Denn ich wollte gern hingehen mit dem Haufen
und mit ihnen wallen zum Hause Gottes,
mit Frohlocken und mit Danken
unter dem Haufen, die da feiern.

Mijn tranen zijn mij tot voedsel, dag en nacht,
omdat men dagelijks tegen mij zegt:
Waar is nu uw God?
Hieraan denk ik en ik stort mijn ziel in mij uit:
want ik zou graag meegaan in de stoet
en met hen optrekken naar Gods huis,
onder luid vreugdegezang en lofliederen:
met de feestvierende menigte.

Chor

Was betrübst du dich, meine Seele,
und bist so unruhig in mir?
Harre auf Gott!
Denn ich werde ihm noch danken
dass er mir hilft mit seinem Angesicht.

Waarom bent u zo droevig, mijn ziel,
en bent u zo onrustig in mij?
Hoop op God!
want ik zal Hem danken
voor de verlossing door Zijn aangezicht.

Recitativ

Mein Gott, betrübt ist meine Seele in mir,
darum gedenke ich an dich!
Deine Fluten rauschen daher,
dass hier eine Tiefe und dort eine Tiefe brausen,
alle deine Wasserwogen und Wellen gehn über mich.
Mein Gott, betrübt ist meine Seele in mir!

Mijn God, mijn ziel is bedroefd in mij,
daarom denk ik aan U!
Uw overstromingen stromen neder,
zodat overal een diepte kolkt,
Al uw wateren en golven overspoelen mij:
Mijn God, mijn ziel is bedroefd in mij!

Quintet

Der Herr hat des Tages verheißen seine Güte,
und des Nachts singe ich zu Ihm
und bete zu dem Gotte meines Lebens:
Mein Gott! Betrübt ist meine Seele in mir.
Warum hast du meiner vergessen?
Warum muss ich so traurig gehn,
wenn mein Feind mich drängt?

Maar de Here heeft overdag Zijn goedheid
beloofd;
en 's nachts zing ik tot Hem
en bid tot de God van mijn leven:
Mijn God! Mijn ziel is bedroefd in mij.
Waarom hebt U mij vergeten?
Waarom moet ik zo treurig zijn
als de vijand mij onderdrukt?

Schlusschor

Was betrübst du dich, meine Seele,
und bist so unruhig in mir?
Harre auf Gott!
Denn ich werde ihm noch danken,
dass er meines Angesichts Hilfe und mein Gott ist.
Preis sei dem Herrn, dem Gott Israels,
von nun an bis in Ewigkeit!

Waarom bent u zo droevig, mijn ziel,
en bent u zo onrustig in mij?
Hoop op God!
want ik zal Hem weer loven
dat Hij de verlossing van mijn aangezicht en mijn God is.
Geloofd zij de Here, de God van Israel
Tot in Eeuwigheid!

REGER Tantum Ergo

Tantum ergo Sacramentum
Veneremur cernui,
Et antiquum documentum
Novo cedat ritui:
Præstet fides supplementum
Sensuum defectui.

Genitori, Genitoque
Laus et jubilatio,
Salus, honor, virtus quoque
Sit et benedictio:
Procedenti ab utroque
Compar sit laudatio.

Amen (Alleluia).

Laten wij dan, diep gebogen,
Prijzen 't grote Sacrament:
Dat de oude wetten wijken
Voor het nieuwe Testament.
Geve het geloof inzicht
Waar het zintuig niets herkent.

Aan de Vader, aan de Zoon ook
Weze lof en eer gebracht:
Laat hen gezegend zijn met
Heil en eer en ook met moed.
Hen die voortkomen uit Hen beiden,
Zij gelijke lof gebracht.

Amen (Alleluja).

Johann Baptist Joseph Maximilian (Max) Reger
(Brand (Opper-Palts),
19 maart 1873 – Leipzig, 11 mei 1916)

REGER Abschiedslied

Was ist es, das so traurig klingt,
in leisen Tönen, freudeleer?
Es ist ein Lied, das ach! dir bringt
die letzten Grüße abschiedsschwer.

Leb wohl!! Leb wohl!!
Es winkt das Glück mit gold'nen Gaben dich
heran.
Schau' einmal sinnend noch zurück,
und dann mit frischem Mut voran!

Gar mancher Lorbeer grüne dir,
der Arbeit Preis im Siegeslauf!
Aus treuen Herzen rufen wir dir alle zu: Glück
auf! Glück auf!

Wat is het dat zo treurig klinkt
In zachte tonen, vreugdeloos?
Ach, het is een lied dat je de laatste
Groet brengt, vol droefheid om het afscheid.

Vaarwel, vaarwel!
Het geluk wenkt je met gouden
gaven.
Kijk nog eenmaal peinzend terug
En dan met frisse moed vooruit!

Menige lauwerkrans zal je bekronen,
De beloning van het werk: de zegetocht!
Uit trouwe harten roepen wij je allen toe:
Veel geluk! Veel geluk!

MENDELSSOHN Trauergesang

Sahst du ihn hernieder schweben in der
Morgenröte Lichtgewand?
Palmen strahlten in des Engels Hand;
sein Berühren trennt des Geistes Leben von der
Erdenhülle schwerem Band.

Wem, o Engel, rufet dein Erscheinen?
Sag, wem gilt dein Flug,
so ernst und hehr?
Was erblick' ich! Aller Augen weinen,
ach, ihr Liebling ist nicht mehr!

Lächelnd schlief er ein,
des Himmels Frieden strahlt
vom vielgeliebten Angesicht
und die Mien', in der sein
Geist hienieden sich verklärt,
verließ ihn sterbend nicht.
Lächelnd schlief er ein.

Zag je hem omlaag zweven, in een gewaad van
licht, gelijk het morgenrood?
Palmen straalden in de hand van de Engel;
zijn aanraking maakt de levende geest los van
het aards bezwaarde stoffelijk omhulsel.

Wie, o engel, roep je met je verschijning?
Zeg mij, voor wie geldt jouw vlucht,
zo voornaam en hemelhoog?
Wat zie ik! De ogen van allen wenen,
ach, hun liefste is niet meer!

Glimlachend sliep hij in,
hemelse vrede straalt af
van zijn geliefde aangezicht
en de gelaatsuitdrukking,
waarin Zijn Geest hier op aarde verschijnt,
verliet hem niet toen hij stierf.
Glimlachend sliep hij in.

MENDELSSOHN Defend me Lord, from shame

Defend me, Lord, from Shame,
for still I trust in Thee:
As still and Righteous is thy Name,
from Danger set me free.
Bow down thy gracious Ear,
and speedy Succour send:
As Thou my stedfast Rock appear,
to shelter and defend.

Behoed mij, Heer, voor schande,
Want ik vertrouw nog steeds in U:
Daar Uw naam eeuwig en rechtvaardig is,
Verlos mij van gevaar.
Leen mij Uwe genadig oor,
en kom mij snel te hulp:
Gij, die als mijn standvastige rots,
mij beschut en beschermt.

MENDELSSOHN Lord hear the voice of my complaint

Lord, hear the Voice of my Complaint
accept my secret Pray'r;
To Thee alone, my King my God,
will I for help repair.
Thou in the Morn my Voice shalt hear
and with the dawning Day
To thee devoutly I'll look up,
to thee devoutly pray.

Heer, luister naar de stem van mijn klaagzang
Verhoor mijn stille bede;
Tot U alleen, mijn Koning, mijn God,
Wend ik mij om hulp.
In de morgen zult U mijn stem horen
En bij iedere dageraad
zal ik devoot naar U omhoog zien,
zal ik ik tot U mijn vroom gebed richten.

MENDELSSOHN Verleih uns Frieden

Verleih uns Frieden gnädiglich,
Herr Gott, zu unsern Zeiten.
Es ist doch ja kein Andrer nicht,
Der für uns könnte streiten,
Denn du, unser Gott, alleine.

Geef ons genadig vrede,
Heer God, in deze tijd.
Er is immers niemand anders,
Die voor ons pal kan staan,
Dan u, Onze God, alleen.

MENDELSSOHN Zum Abendsegen

Herr! Herr!
Herr, sei gnädig unserm Flehn,
Und erfülle uns mit deinem Geist;
Herr, sei gnädig unserm Flehn,
Und schreib in unser Herz dein Gebot,
Herr, erhöe uns und schreib in unser Herz dein
heilig Gebot.

Heer! Heer!
Heer, heb erbarmen met ons smeken,
En vervul ons met Uw geest:
Heer, heb erbarmen met ons smeken,
En schrijf Uw gebod in ons hart.
Heer, verhoor ons en schrijf Uw
heilige gebod In ons hart.

MENDELSSOHN How lovely are the messengers

How lovely are the messengers
that preach us the gospel of peace
to all the nations
is gone forth the sound of their words,
throughout all the lands their glad tidings.

Hoe heerlijk zijn de boodschappers
Die ons het evangelie van de vrede prediken
Naar alle volken is het geluid van
hun woorden verspreid,
Door alle landen hun blijde nieuws.

BRUCKNER Virga Jesse

Virga Jesse floruit:
Virgo Deum et hominem genuit;
pacem Deus reddidit,
in se reconcilians
imo summis.
Alleluja.

De staf van Jesse heeft bloesem gedragen:
Een maagd heeft God en mens voortgebracht;
God heeft de vrede hersteld,
Door in zichzelf te verzoenen
het laagste met het hoogste.
Halleluja.

Josef Anton Bruckner

Ansfielden, 4 september 1824
Wenen, 11 oktober 1896

MENDELSSOHN Zum Abendsegen

Christus factus est pro nobis
obediens usque ad mortem,
mortem autem crucis.
Propter quod et Deus exaltavit illum
et dedit illi nomen
quod est super omne nomen.

Christus is voor ons
gehoorzaam geweest tot in de dood,
zelfs de dood aan het kruis.
Daarom ook heeft God hem hoog verheven
en hem een naam gegeven
die boven alle namen staat.

BRUCKNER Vexilla Regis

Vexilla regis prodeunt,
fulget crucis mysterium,
quo carne carnis conditor
suspensus est patibulo.

O Crux ave, spes unica,
hoc Passionis tempore!
Auge piis justitiam
Reisque dona veniam

Te summa Deus Trinitas
Collaudet omnis spiritus
Quos per crucis mysterium
Salvas rege per saecula.
Amen

Het koningsvaandel wappert,
vol mysterie straalt het kruis,
waar op het schandhout uitgespreid
de Schepper als een schepsel lijdt.

O kruis, u groet ik want gij zijt
mijn ene hoop in deze lijdenstijd!
Geef gerechtigheid wie u vertrouwt
Genade wie zijn kwaad berouwt.

U bringe al wat leeft de eer,
Drievuldigheid, o ene Heer,
die ons door 't kruisgeheim bevrijdt,
regeer ons tot in eeuwigheid.
Amen

De hymne *Vexilla regis prodeunt* werd waarschijnlijk voor het eerst gezongen op 19 november 569 als processielied tijdens de plechtige overdracht van een kostbare relik van het kruis van de Heer aan abdis Radegunda van het klooster van het Heilig Kruis in Poitiers. Deze was haar door de Byzantijnse keizer Justinus II (520-578) geschenken. In de elfde eeuw was *Vexilla regis* het strijdlied van de christelijke kruisvaarders. Later maakte het lied deel uit van de gezangen voor de lijdensweek

BRUCKNER Locus Iste

Locus iste a Deo factus est,
a Deo factus est
inaestimabile sacramentum,
irreprehensibilis est!

Deze plaats is door God gemaakt,
door God is hij gemaakt
tot een onschatbaar heiligdom,
onberispelijk!

MENDELSSOHN Hör mein Bitten

Hör mein Bitten, Herr, neige dich zu mir,
auf deines Kindes Stimme habe Acht!
Ich bin allein;
wer wird mir Tröster und Helfer sein?
Ich irre ohne Pfad in dunkler Nacht!

Die Feinde, sie droh'n und heben ihr Haupt:
"Wo ist nun der Retter, an den ihr geglaubt?"
Sie lästern dich täglich, sie stellen uns nach
und halten die Frommen in Knechtschaft und
Schmach.

Mich fasst des Todes Furcht bei ihrem Dräu'n!
Sie sind unzählige, ich bin allein.
Mit meiner Kraft kann ich nicht widerstehn.
Herr, kämpfe du für mich.
Gott, hör mein Flehn!

O könnt ich fliegen wie Tauben dahin,
weit hinweg vor dem Feinde zu fliehn!
In die Wüste eilt ich dann fort,
fände Ruhe am schattigen Ort.

Hoor mijn smeken, Heer, buig U toch tot mij;
Op wat uw kind wil zeggen sla toch acht!
Ik ben alleen;
wie zal mijn trooster en mijn helper zijn?
Ik dwaal blind'lings rond in donk're nacht!

De vijand, hij dreigt, verheft trots zijn hoofd:
"Waar is nu de redder in wie je gelooft?"
Hij lastert U daag'lijks, belaagt ons met kwaad,
Hij teistert de vromen met knechtschap en
smaad.

Mij grijpt de doodsangst aan, door hun dreigen!
Zij zijn ontelbaren, ik ben alleen.
Met eigen kracht kan ik hen niet weerstaan.
Heer, voer de strijd voor mij.
God, hoor mij aan!

O, als de duiven vloog 'k graag hier vandaan,
Heel ver weg, zo de vijand ontgaan!
Door woestenijen spoedd' ik mij voort,
Vond wel rust in een schaduwrijk oord.

Voorschotens Kamerkoor

Het Voorschotens Kamerkoor is een gezellig koor waar al sinds 1974 met veel plezier gezongen wordt. Dit doen wij sinds 1990 onder de bevlogen leiding van Nico Philipp Hovius. Vanavond zullen we werken uit de romantiek zingen, maar ons repertoire is zeer gevarieerd. We zingen kamerkoormuziek vanaf de Renaissance tot de moderne tijd. Zo voeren we ook regelmatig stukken uit die Nico zelf heeft gecomponeerd. Het koor telt ruim dertig leden en repeteert wekelijks op woensdagavond van 20:00 tot 22:00 in het Praethuys. Heeft u interesse om met ons mee te komen zingen? Neem dan vooral contact op met onze secretaris: Tineke van Oosten

* E-mail: secretaris@voorschotenskamerkoor.nl

KOORSAMENSTELLING

Sopranen

Jacqueline Bos
Caro Brumsen
Margriet van der Geest
Margriet Hinloopen
Gerry Hinloopen
Marjan van Leeuwen
Els Koek
Deborah Moy
Harriet Putter
Lineke Stoop

Alten

Karin van Ee
Els Hoogendoorn
Willy Huijding
Marrie Kardol
Anja van der Krogt
Hanny van Leeuwen
Tineke van Oosten
Corine Stolk
Jitske Visser
Mary de Vries

Tenoren

Ralph Dykstra
Anton Ehren
Matthijs Frankena
Rolf Harkes
Andre Meijer
Annemiek Waterborg
Jaap Willem Westhoek^{gastzanger}

Bassen

Richard Heij
Jaap Hinloopen
Erik Jansen
Paul Koole
Stefan Norbruis
Dirk Stolk
Jan Stolk